

Av. ESRA UYSAL

ANONİM ORTAKLIKLARDA İMTİYAZLI PAYLAR

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER	IX
KISALTMALAR.....	XVII
GİRİŞ.....	1

Birinci Bölüm

TANIM, TARİHİ GELİŞİM VE ÖZELLİKLER

I. PAY KAVRAMI.....	5
A. Payın Çeşitli Anlamları	6
1. Esas Sermayenin Bir Parçası Olarak Pay	6
2. Pay Sahipliği Mevkii Olarak Pay	8
3. Hakların ve Borçların Kaynağı Olarak Pay	10
4. Pay Senedi Anlamında Pay	10
II. PAY ÇEŞİTLERİ.....	12
A. Nakit Karşılığı Pay.....	12
B. Ayın Karşılığı Pay	12
C. Oy Hakkı Bulunan Pay.....	13
D. İtibari Değerli Pay / İtibari Değerden Yoksun Pay	14
E. Özvarlıktan Kaynaklanan (Bedelsiz/Gratis) Pay.....	15

F.	Aslen İktisap Edilen Pay / Devren İktisap Edilen Pay	15
G.	İmtiyazlı Pay / Adi Pay	15
I.	İMTİYAZ KAVRAMI.....	20
A.	Terminoloji.....	20
B.	İmtiyazlı Payların Tanımı.....	23
II.	İMTİYAZLI PAYLARIN HUKUKİ NİTELİĞİ	27
A.	İmtiyazlı Paylar ve Müktesep Haklar	27
1.	Eski Ticaret Kanunundaki Durum.....	27
a.	Anonim Ortaklıkta Müktesep Hak Kavramı	27
2.	Yeni Ticaret Kanunundaki Durum.....	31
3.	İmtiyazlı Pay İhracı ve Müktesep Hakların Sınırlandırılması	34
B.	İmtiyazlı Paylar ve Eşit İşlem İlkesi	37
1.	Anayasa'da Düzenlenen Eşitlik İlkesi Karşısında İmtiyazlı Pay.....	37
2.	Anonim Ortaklıklardaki Eşit İşlem İlkesi Karşısında İmtiyazlı Paylar.....	38
III.	İMTİYAZLI PAYLARIN ÇIKARILMASINDA İLKELER	41
A.	İmtiyazın Esas Sözleşmede Açıkça Öngörülmesi Zorunluluğu.....	41
B.	İmtiyazın Belirli Olması İlkesi.....	43
C.	İmtiyazın Bir Üstün Hak Olarak Tanınması.....	47
D.	İmtiyazın Paya Tanınması	50
1.	Kural : İmtiyazın Paya Tanınması	50
2.	İstisna: Grup İmtiyazı (TTK m. 360)	53
E.	Üstünlüğün Kanundan ya da Esas Sözleşmeden Kaynaklanan Bir Pay Sahipliği Hakkına İlişkin Olması	60
1.	Kanunda Yer Alan Pay Sahipliği Haklarında İmtiyaz.....	60
2.	Kanunda Yer Almayan Yeni Bir Pay Sahipliği Hakkı.....	62
F.	İmtiyazın Tescil ve İlanı	67
IV.	İmtiyazın Yasaklandığı Haller (TTK m.478/4).....	67

İkinci Bölüm
İMTİYAZLI PAY ÇEŞİTLERİ

I.	KÂR PAYINDA İMTİYAZLI PAYLAR.....	73
A.	GENEL OLARAK ORTAKLARIN KÂR PAYI HAKKI.....	73
B.	KÂR PAYINDA İMTİYAZ TANIMA YÖNTEMLERİ.....	77
1.	Kârdan Öncelikli Yararlanma Hakkı.....	78
2.	Kârdan Daha Büyük Oranda Yararlanma Hakkı	80
3.	Kârdan Birikir Şekilde Yararlanma Hakkı.....	81
II.	TASFİYE PAYINDA İMTİYAZLI PAY	82
A.	TASFİYE PAYI HAKKI VE YARARLANMA ŞARTLARI .	82
B.	TASFİYE PAYINDA İMTİYAZ TANIMA YÖNTEMLERİ.	85
III.	OY HAKKINDA İMTİYAZLI PAY	87
A.	GENEL OLARAK OY HAKKINDA İMTİYAZ VE TANINMA SEBEPLERİ.....	87
B.	OY HAKKINDA İMTİYAZ TANINMASININ ŞARTLARI	89
C.	OY HAKKINDA İMTİYAZ TANIMA YÖNTEMİ.....	91
1.	Oy Hakkında İmtiyaz Tanınabilmesi İçin Eşit İtibari Değerdeki Paylara Farklı Sayıda Oy Hakkı Verilmesi Zorunluluğu.....	91
D.	OY HAKKINDA İMTİYAZIN SINIRLARI VE ETKİSİZ OLDUĞU HALLER	96
1.	Bir Paya En Çok 15 Oy Hakkı Tanınabileceği Kuralı (İmtiyazın Sınırı).....	96
2.	Kanunda Öngörülen İmtiyazın Etkisiz Olduğu Haller	102
3.	Kanunda Düzenlenmeyen İmtiyazın Etkisiz Olduğu Hal	103
E.	YÜRÜRLÜK KANUNU GEREĞİ OY HAKKINDA İMTİYAZLARIN UYGULANMASI.....	105
F.	SERMAYE PİYASASI KANUNU ÇERÇEVESİNDE OY HAKKINDA İMTİYAZLI PAYLAR.....	106

IV. YÖNETİM KURULUNDA TEMSİL EDİLME HAKKINDA İMTİYAZLI PAY.....	109
A. GENEL OLARAK.....	109
B. İSVİÇRE VE TÜRK HUKUKUNDA YÖNETİM KURULUNDA TEMSİL EDİLME HAKKI	112
C. YÖNETİM KURULUNDA TEMSİL EDİLME HAKKINDA İMTİYAZ TANINACAK GRUPLAR.....	116
1. Belirli Pay Grupları.....	116
2. Özellik ve Nitelikleriyle Belirli Bir Grup Oluşturan Pay Sahipleri.....	117
3. Azlık.....	120
D. YÖNETİM KURULUNDA TEMSİL EDİLME HAKKINDA İMTİYAZ TANIMA YÖNTEMLERİ	121
1. Yönetim Kuruluna Aday Önerme Hakkı.....	121
2. Yönetim Kurulu Üyelerinin TTK m.360'da Belirlenen Gruplardan Seçilmesi	126
3. Temsil Edilme Hakkının Korunması ve TTK m.360 Hükmüne Aykırılığın Sonuçları.....	128
E. 6103 SAYILI KANUN ÇERÇEVESİNDE YÖNETİM KURULUNDA TEMSİL EDİLME HAKKI.....	131
F. SERMAYE PİYASASI KANUNU ÇERÇEVESİNDE YÖNETİM KURULUNDA TEMSİL EDİLME HAKKI.....	132
V. RÜÇHAN HAKLARINDA İMTİYAZLI PAYLAR.....	134

Üçüncü Bölüm

İMTİYAZLARIN KORUNMASI, İMTİYAZI İHLAL EDEN ESAS SÖZLEŞME DEĞİŞİKLİKLERİ VE İMTİYAZLI PAY SAHİPLERİ ÖZEL KURULU

I. GENEL OLARAK.....	143
II. İMTİYAZLI PAYIN KORUNMA ŞARTLARI	145

A. İmtiyazlı Payın Varlığı.....	145
1. İmtiyaz Kavramı.....	145
2. İmtiyazın Paya Tanınması.....	146
B. İmtiyazı İhlal Eden Esas Sözleşme Değişikliği.....	146
1. İhlal Kavramı.....	146
2. Esas Sözleşme Değişikliği.....	150
C. Özel Korumanın Yalnız İmtiyaza İlişkin Olması.....	152
I. Esas Sermaye Artırımı.....	153
II. Esas Sermayenin Azaltılması.....	160
III. Anonim Şirketlerde Birleşme.....	163
A. Birleşmenin Tanımı ve Niteliği.....	163
B. Anonim Şirket Birleşmelerinde Ortaklık Payı ve Ortaklık Haklarının Korunması.....	165
C. Anonim Şirket Birleşmelerinde İmtiyazlı Payların Durumu.....	168
D. İmtiyazlı Pay Çıkarılmasına İlişkin Hükmün Genel Kurul Tarafından Onaylanması ve Nisaplar.....	170
E. Birleşme Sonucu Devralan Şirkette İmtiyazlı Payların Oluşturulmasında İmtiyazlı Pay Sahipleri Özel Kurulu'nun Önemi (TTK m.140/4).....	174
IV. Anonim Şirketlerde Bölünme ve İmtiyazlı Paylar.....	177
V. Anonim Şirketlerde Tür Değişirme ve İmtiyazlı Paylar.....	180
VI. Ortaklığın Tabiiyetinin ve İşletme Konusunun Değiştirilmesi.....	181
VII. Ortaklığın Sona Ermesine veya Devam Etmesine Karar Verilmesi.....	182
VIII. İntifa Senetlerinin Çıkarılması.....	183
IX. Yeni İmtiyazlı Pay İhracına veya Mevcut İmtiyazların Kısıtlanması veya Kaldırılmasına Karar Verilmesi.....	184
I. KURULUN AMACI VE HUKUKİ NİTELİĞİ.....	185
A. Kurulun Amacı.....	185
B. Kurulun Hukuki Niteliği.....	186
II. KURULUN TOPLANMA NEDENLERİ.....	189

A.	İmtiyazlı Pay Sahiplerinin Haklarının İhlal Edilmesi	189
B.	İmtiyazlı Pay Sahipleri Özel Kurulun Onayına Tabi Kararın Olması.....	192
1.	Esas Sözleşme Değişikliğine Dair Genel Kurul Kararları	193
a.	Genel Kurulun Yönetim Kuruluna Sermayenin Artırılması Konusunda Yetki Vermesi Kararı	194
b.	Kayıtlı Sermaye Sisteminde Sermaye Artırılmasına İlişkin Yönetim Kurulu Kararı.....	198
III.	KURUL KARARINA GEREK OLMAYAN HALLER.....	199
A.	Esas Sözleşme Değişikliğinin Zorunlu Olması.....	199
B.	İmtiyazlı Pay Sahipleri Özel Kurulu Onayından Esas Sözleşmede Vazgeçilmesi Sorunu	200
C.	İmtiyazlı Pay Sahipleri Özel Kurulu'nun İhlal Gerçekleşmeden Genel Kurula Onay Vermesinin Geçerliliği Sorunu	201
D.	İmtiyazlı Pay Sahipleri Tarafından TTK m.454/3'de Öngörülen Nisaplar Sağlanarak Genel Kurul Toplantısında Genel Kurul Kararının Onaylanması.....	201
E.	Bir Pay Sahibinin Belli Grup Oluşturan İmtiyazlı Paylara Tek Başına Sahip Olması.....	202
IV.	İMTİYAZLI PAY SAHIPLERİ ÖZEL KURULUNUN TOPLANMASI	202
A.	Toplantıya Çağrı	202
1.	Toplantıya Çağrı Yapmaya Yetkili Olanlar	203
2.	Çağrının Şekli.....	207
B.	Elektronik Ortamda Toplantı	208
C.	Toplantı Yetersayısı	209
V.	İMTİYAZLI PAY SAHIPLERİ ÖZEL KURULUNUN KARAR ALMASI	212
A.	Toplantıya Katılacak Olanlar	212
B.	Karar Yeter Sayısı	213
C.	Bakanlık Temsilcisinin Bulundurulması Zorunluluğu	213

I.	İMTİYAZLI PAY SAHİPLERİ ÖZEL KURULU KARARLARININ HUKUKİ ETKİSİ.....	214
II.	İMTİYAZLI PAY SAHİPLERİ ÖZEL KURUL KARARLARININ İPTALİ VE HÜKÜMSÜZLÜĞÜ	217
A.	TTK M.454/7 Çerçevesinde İptal Davası.....	217
1.	Genel Değerlendirme.....	217
2.	Dava Sebebi	219
3.	Husumet.....	221
4.	Süre.....	221
5.	Görevli ve Yetkili Mahkeme.....	222
B.	Genel Hükümler Uyarınca İPSÖK Kararlarının İptali	222
C.	İptal Kararlarının Etkisi	225
D.	Yokluk	226
E.	Butlan.....	227
F.	Yoklukla Butlan Arasındaki Farklar	229
	SONUÇ.....	231
	BİBLİYOGRAFYA.....	239